

Sygn. akt IV CZ 64/19

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek (przewodniczący)

SSN Agnieszka Piotrowska (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie ze skargi powoda

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem
Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 27 września 2011 r., sygn. akt I ACa (...)

w sprawie z powództwa D. G.

przeciwko Gminie O.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 25 lipca 2019 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 17 kwietnia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

D. G., reprezentowany z powodu ubezwłasnowolnienia całkowitego przez opiekuna - matkę D. B., wniósł na podstawie art. 401 pkt 2 k.p.c. skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 27 września 2011 r. w sprawie I ACa (...), oddalającym

jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie I C (...), oddalającego powództwo o zasądzenie renty z tytułu zwiększonych potrzeb. Skarżący argumentował, że w postępowaniu, którego dotyczy skarga, był reprezentowany przez matkę D.B. (jako przedstawicielkę ustawową małoletniego wówczas powoda), która nie dysponowała, wbrew art. 101 § 3 k.r.o., uprzednią zgodą sądu opiekuńczego na wytoczenie w jego imieniu i na jego rzecz powództwa o zadośćuczynienie i rentę, a nadto nie prowadziła należycie jego spraw w tym postępowaniu.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił tę skargę na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. jako nieopartą na ustawowej podstawie wznowienia.

W zażaleniu na to orzeczenie skarżący, zarzucając naruszenie art. 410 § 1 zd. 1 k.p.c., art. 401 pkt 2 k.p.c. oraz art. 101 § 3 k.r.o., wniósł o uchylenie postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem prawnym o limitowanych podstawach wskazanych w art. 401, 401¹ i art. 403 k.p.c. Jej wniesienie inicjuje postępowanie dwufazowe, w którym najpierw sąd bada dopuszczalność skargi o wznowienie (w zależności od wyniku kontroli następuje zwrot skargi lub jej odrzucenie), a następnie po przesądzeniu dopuszczalności skargi, rozpoznaje ją merytorycznie i wydaje stosowne rozstrzygnięcie.

Stosownie do art. 401 pkt 2 k.p.c., można żądać wznowienia z powodu nieważności, jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustała lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona potwierdziła dokonane czynności procesowe. W orzecznictwie i piśmiennictwie wskazuje się, że przesłanka ta zachodzi między innymi w sytuacji, w której za osobę fizyczną pozbawioną zdolności procesowej nie działał przedstawiciel ustawowy lub osoba działająca w tym charakterze nie miała w rzeczywistości do tego umocowania. Skarżący takiej przesłanki nie wykazał; należy podzielić obszerne i przekonująco uargumentowane

stanowisko Sądu Apelacyjnego w tej kwestii, bez potrzeby szerszego przytaczania i powtarzania wywodów zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Można bowiem poprzestać na stwierdzeniu, że w postępowaniu objętym skargą o wznowienie, małoletni wówczas D. G. był prawidłowo reprezentowany przez matkę D. B. jako przedstawicielkę ustawową, korzystającą dodatkowo z pomocy fachowego pełnomocnika procesowego ustanowionego z urzędu. Nie doszło zatem do pozbawienia małoletniego powoda możliwości obrony przysługujących mu praw w rozumieniu przesłanki nieważności zawartej w art. 379 pkt 5 k.p.c. Niezasadny jest także zarzut naruszenia art. 101 § 3 k.r.o., albowiem wytoczenie przez rodzica powództwa o zadośćuczynienie i rentę należną małoletniemu dziecku z tytułu czynu niedozwolonego nie jest czynnością przekraczającą zakres zwykłego zarządu majątkiem dziecka. Nieuprawnione jest przy tym odwoływanie się przez skarżącego do regulacji zawartych w art. 156 k.r.o. lub art. 175 k.r.o., które dotyczą ustanowionego przez sąd opiekuna osoby małoletniej, a nie rodzica.

Stosownie do art. 410 § 1 k.p.c., sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie; postanowienie w tym przedmiocie może być wydane na posiedzeniu niejawnym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że skarga o wznowienie nie jest oparta na ustawowej podstawie nie tylko wtedy, gdy przytoczona przez skarżącego podstawa nie odpowiada jednej z przewidzianych w kodeksie przyczyn uzasadniających żądanie wznowienia (art. 401, 401¹ lub 403 k.p.c.), ale także wtedy, gdy z treści skargi i jej uzasadnienia wynika wprost i niewątpliwie, że w rzeczywistości nie wystąpiła (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2006 r., I PZ 33/05, OSNP 2007, nr 3-4, poz. 48, z dnia 25 października 2006 r., III CZ 65/06, nie publ., z dnia 27 października 2006 r., I CZ 43/06, nie publ., z dnia 14 grudnia 2006 r., I CZ 103/06, nie publ., z dnia 24 stycznia 2007 r., III CZ 1/07, nie publ., z dnia 30 maja 2007 r., IV CZ 22/07, nie publ., z dnia 21 września 2007 r., V CZ 88/07, nie publ., z dnia 9 maja 2008 r., II PZ 65/07, OSNP 2009, nr 17-18, poz. 233, z dnia 13 lutego 2009 r., II CZ 97/08, nie publ., z dnia 14 maja 2009 r., I CZ 20/09, nie publ., z dnia 8 października 2009 r., II CZ 51/09, nie publ., z dnia 6 listopada 2009 r., I CZ 57/09, nie publ., z dnia 22 kwietnia 2010 r., II CZ 27/10, nie publ., z dnia 17 czerwca 2010 r., III CZ 18/10, nie publ., z dnia

5 listopada 2010 r., I CZ 107/10, nie publ., z dnia 14 kwietnia 2011 r., II UZ 10/11, nie publ., z dnia 18 kwietnia 2011 r., III UZ 6/11, nie publ., z dnia 25 maja 2012 r., I CZ 35/12, nie publ., z dnia 10 października 2012 r., I CZ 104/12, nie publ., z dnia 29 listopada 2012 r., II CZ 132/12, nie publ. i z dnia 28 lutego 2014 r., IV CZ 126/13, nie publ.). Sąd Apelacyjny prawidłowo ocenił, że skarga nie jest oparta na ustawowej przyczynie wznowienia postępowania, stąd orzeczono, jak w sentencji (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).

jw